

Inhoudsopgave	pagina
Van de voorzitter	1
Nieuw lid stelt zich voor	2
Gooise Genealogie	3
- Gaderboeken der Koptiende van Gooijland gedigitaliseerd	
Maak kennis met Delpher	6
Zoeken in kranten en tijdschriften in België en Duitsland	9
Nieuwe website van het Rijksarchief België	12
Talkshow Boeren, Burgers en Buitenlui samenwerking NGV	14
Boekbespreking: Schriftspiegel	15
Evenementen in 2023	16
Ledenaantal	16
Colofon	17

Van de Voorzitter

Deze periode van het jaar is voor de afdeling Gooiland altijd een beetje feestelijk – we vieren dan namelijk onze verjaardag. Op 30 maart 1949 kwamen 15 leden van de (nog geen drie jaar daarvoor opgerichte) NGV bijeen in lunchroom 'Pauze' in de Havenstraat 6 in Hilversum om de 'Kring Gooi en Eemland' op te richten. In september 2019 hebben we onze 70ste verjaardag gevierd met een uitgebreide middagbijeenkomst, vooral gewijd aan het genealogisch belang van de Erfgooiers en het onderzoek naar het Koptienden-belastingstelsel in onze regio.

Het bestuur moet zich nog beraden of we volgend jaar het 75-jarig jubileum (volgens Onze Taal een albast, diamant, kroonjuwelen, platina, radium of rodium jubileum!) opnieuw extra

luister willen bijzetten. Gezien onze beperkte menskracht is de uitkomst hiervan helaas nog lang niet zeker. Ondersteuning door leden zou ook op dit punt zeer welkom zijn.

Zoals u wellicht op de [Facebook-pagina](#) van de NGV heeft kunnen lezen vindt er op 7 oktober a.s. in Utrecht een landelijke bijeenkomst plaats, mede in het kader van het 75-jarig bestaan van onze gelijknamige buurafdeling. In het kader van de relatie tussen muziek en genealogie, zal in het bijzonder aandacht worden besteed aan Rijk de Gooyer (Utrecht, 17 december 1925 – Amsterdam, 2 november 2011). Reserveer die datum alvast. Alle leden (en zeker Gooiers ☺) zijn van harte welkom, de toegang voor leden is gratis. Het exacte programma zal te zijner tijd onder andere op de genoemde Facebook-pagina te vinden zijn en natuurlijk ook op die van [de afdeling Utrecht](#).

Zoals u wellicht hebt gemerkt, dateert het laatste bericht op de Facebook-pagina van de [NGV afdeling Gooiland](#) alweer van oktober vorig jaar. Helaas zijn wij het slachtoffer geworden van een 'hack'. Hopelijk kunnen we dit snel verhelpen!

Wel hebben we natuurlijk onze eigen afdelingswebsite: www.ngv-afdelingen.nl/goi (met héél veel informatie) en zijn we sinds een half jaar ook actief op Twitter: @NGV_GOOI (https://twitter.com/NGV_GOOI). Daar kunt u ook meerdere andere afdelingen aantreffen en natuurlijk ook de landelijke NGV: @NVereniging (<https://twitter.com/NVereniging>). Exclusief voor NGV-leden is er op Facebook natuurlijk ook nog een besloten groepspagina: <https://www.facebook.com/genealogie.ngv>.

Recentelijk heeft het bestuur aan de leden die het afgelopen half jaar onze bijeenkomsten in de Bethlehemkerk hebben bezocht per mail de vraag voorgelegd of men voorkeur heeft voor de (woensdag)avond of voor de (zaterdag)middag. Uit de reacties hebben we geen eensgezinde keuze kunnen afleiden. Voorlopig gaan we nu per jaar uit van twee keer 's middags en twee keer 's avonds. Mocht u hier op willen reageren (bv. omdat u graag zou willen komen, maar de dag, het tijdstip of de plek u niet schikt) laat het ons dan weten via secretaris-goi@ngv.nl. Ook suggesties voor onderwerpen of sprekers zijn daar zeer welkom.

De komende bijeenkomst zal nog gewoon op woensdagavond 12 april a.s. in de Bethlehemkerk plaats vinden. Na een korte Afdelingsledenvergadering volgt er een lezing over het belang van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid voor genealogisch onderzoek. Nader informatie volgt nog. Wij hopen u opnieuw in groten getale te mogen ontvangen.

Rest mij u veel plezier te wensen met dit nummer van 'Gooise Sporen'.

Onder andere stelt een nieuw lid zich aan u voor. Graag zouden wij meer bijdragen van leden publiceren. Natuurlijk van veel nieuwe leden, maar ook bestaande leden zijn van harte uitgenodigd. Dat mag natuurlijk een doorwrochte studie zijn, maar ook met een korte aandacht, een vraag of een suggestie zijn we heel blij!

Nieuw lid stelt zich voor

Mijn naam is Koen van der Horn en woonachtig in het oude dorp van Huizen. In een oude boerderij, gebouwd toen Napoleon het land net had verlaten, namelijk in 1814. Naast het oude deel van de boerderij hebben we in 2015 een nieuw gedeelte aangebouwd om met name de keuken te vergroten. Ik ben in 1957 geboren te Amsterdam maar ben het grootste deel van mijn leven opgegroeid in Alkmaar.

Daar gewoond en middelbare school doorlopen. Aansluitend Bedrijfskunde gestudeerd in Amsterdam en uiteindelijk gaan werken bij IBM Nederland. Ik heb het voorrecht gehad na ruim 40 jaar werkzaam te zijn geweest bij IBM Nederland, op 62 jarige leeftijd met pensioen te kunnen gaan. Ik heb twee kinderen, een zoon van 35 en een dochter van 32. Ik ben getrouwd met Pauline.

Ik ben altijd geïnteresseerd geweest in geschiedenis en genealogie. Echter door mijn carrière altijd op plaats één te hebben gezet had ik hier nauwelijks tijd voor. Toen ik eenmaal gestopt was ben ik gestart met een studie geschiedenis en ook een cursus Genealogie bij de LOI. Maar het geleerde in de praktijk brengen blijft natuurlijk altijd lastig. Door me aan te melden bij diverse Genealogische sites, verenigingen (zoals NGV) en het "veldwerk" hoop ik mijn kennis en ervaring verder te vergroten.

Ik ben gestart met mijn eigen verleden, van der Horn en ben nu drukdoende om het verleden van mijn vrouw, meisjes naam Butôt, verder uit te zoeken. Daar deze familie vanuit Frankrijk rond 1700 is neergestreken in Nederland, maakt dit extra interessant maar ook een stuk lastiger. Gelukkig heb ik een genealoog gevonden in Frankrijk welke mij hierbij helpt. Een stamboom opzetten is leuk om te doen, echter de combinatie met "het verhaal achter de stamboom" maakt het echt interessant. Hierbij is het onontbeerlijk om iets van onze Nederlandse geschiedenis af te weten. Dan kun je het ontdekte verleden van onze voorouders plaatsen in de tijd en het leven van toen.

Naast geschiedenis en genealogie zijn mijn andere hobby's, golfen, fietsen, een goed boek lezen, lekker weekendjes weg en mag graag in Spanje vertoeven (over een paar jaar zullen we daar ook een deel van het jaar wonen).

Gooise Genealogie

Gaderboeken der Koptiende van Gooijland gedigitaliseerd

Jan Schipper

Het Noord-Hollands Archief bezit een belangrijke genealogische informatie bron voor het Gooiland: de gaarderregisters van de Koptiende (Toegangscode 117). Een beknopt overzicht van de geschiedenis en aard van deze belasting wordt gegeven in de *Handreiking voor het genealogische gebruik van de Koptienden van Gooiland* op mijn website [Link1](#) en de NGV-website, [Link2](#).

Koptiende

De Koptiende was een heffing op gezaaide gewassen, bestaande uit een bepaalde hoeveelheid rogge en/of gerst per oppervlakte-eenheid bouwland. Het land was in eigendom van een persoon of instelling en werd verworven bij vererving of vervreemding en behoorde dus niet tot de gemene gronden van de erfgooiers.

De te hanteren maten, *kop*, *spint* en *schepel*, waren zowel oppervlakte- als inhoudsmaten. Eén schepel graan was van oudsher die hoeveelheid koren, waarmee men één schepel grond kon bezaaien; de opbrengst was uiteraard verschillend. De relatie tussen voornoemde maten is: 1 schepel = 4 spint en **1 spint = 8 kop**.

Er is een duidelijk verschil tussen 'koptienden' en 'gewone tienden' :

- de 'gewone tienden' legden beslag op een percentage van de feitelijke opbrengst, het tiende deel van de oogst,
- de 'koptienden' bestonden uit een bepaald aantal koppen graan per schepel bouwland.

Wat de koptienden zo uniek maakt is dat het eens berekende aantal te heffen koppen voor een bepaald stuk bouwgrond door de eeuwen heen niet veranderde.

Aanvankelijk werd de koptiende in natura betaald. Vanaf ca. 1538 kon ook worden betaald in geld. Daarvoor werden jaarlijks de 'zettingen' bepaald: een factor voor omrekening van 'kop' naar betaling in geld op basis van de dan geldende graanprijs.

'Gaderboeken der Koptiende van Gooijland'

Vanaf 1502 werden jaarlijks de namen van alle 'Tiend'-plichtigen per stad (Naarden) en dorp in het Gooi genoteerd in een '*Tiende*-' of '*Gaderboek*'. Het Noord-Hollands Archief (NHA) in Haarlem bezit thans 263 Gaarderboeken daterend van 1502 tot en met 1835.

Achter elke persoonsnaam stond de te betalen 'Tiende' in *Spint* (Spt) en *kop* vermeld. Bij overdracht van grond door vererving of aan- dan wel verkoop, werd de daarmee gemoeide tiende-mutatie bij de betrokken personen genoteerd. Door alle persoonsgebonden Tiende-mutaties over de jaren heen systematisch te registreren, kan daaruit belangrijke genealogische informatie worden geëxtraheerd. Een goed voorbeeld hiervan is onderstaande persoonlijke ervaring met de Koptienden.

Hoe met gebruik van de Koptienden een 'vastloper' werd losgetrokken

In 2004 ben ik serieus begonnen met onderzoek naar mijn stamboom waarvan de wortels liggen in Huizen.

Na een voorspoedige start werd ik al snel geconfronteerd met een klassieke vastloper. Oorzaak: mijn voorouders waren lid van de Doopsgezinde (Mennisten) gemeenschap waarvan het Lidmatenregister pas in 1766 werd opgezet. Na alle genealogische bronnen van Huizen waaronder de DTB-boeken, het Oud Notarieel en Oud Rechterlijk Archief en de Erfgooierslijsten te hebben doorgewerkt, bleef ik hangen bij mijn stamvader *Gijsbert Tijmensz Schipper*. Hij was op 23 jarige leeftijd overgekomen van het Mennistendom en Gereformeerd gedoopt op 14-01-1684.

Op 03-11-2009 nam ik de stap tot het raadplegen van de Koptienden. Het leidde direct tot

een doorbraak. In het Gaarderboek van het jaar **1683** stond onder Huizen op **Folio 67**: *Ghijsbert Tijmen Jacobse overgenomen van Tijmen Jacobsen sijn vader 1 Spt 3 ½ cop.*

Door de Gaarderboeken van Huizen integraal te fotograferen en de foto's nauwgezet te rubriceren, konden alle Koptienden-transacties gekoppeld aan een bepaalde persoon worden opgezocht en getabelleerd. In onderstaande voorbeeld tabel van *Gijsbert Tijmen Jacobse* staan al zijn Koptienden-transacties genoteerd met jaar en folionummer, de personen die bij een transactie betrokken waren, het aantal per transactie af- of overgedragen tienden en de tussentijdse subtotaal (Facit, Situatie). Separaat is de familierelatie toegelicht.

GHIJSBERT TIJMEN JACOBSEN Huizen Koptienden (1683-67 1729-25):	Toelichting familierelatie
<i>Jaar-folionr.</i> 1 Spt = 8 cop	
1683-67: v. VADER Tijmen Jacobsz 1 Spt 3 cop ½	• door erf van vader verkregen
1693-57: op Jacob Tijmen Jacobsz 5 cop	• overgedragen op broer
- Situatie: 0 Spt 6 cop ½	
1697-41: v. Jan Pietersz Boor 1 Spt 7 cop ½	• bij huwelijksgift van 2 ^e schoonvader
- Situatie: 2 Spt 6 cop	
1699-41: v. Ebbe Willemsz Coij 5 cop	
- v. Claes Lambertsz Prins 4 cop ½	
- Situatie: 3 Spt 7 cop ½	
- v. Jannitjen Jans Boor: 1 Spt 7 cop ¾	• op eigen naam na huwelijk met 2 ^e vrouw, weduwe v. Jan Tijmensz Doorn
- Situatie: 5 Spt 7 cop ¼	
1700-41: v. Jacob Cornelis Goossen 2 cop	
- v. Elbert Jacobsz Vos 6 cop	
- op Francoijs Heenloopen tot Bussem 1 Spt 5 cop	
- Situatie: 5 Spt 2 cop ¾	
1701-41: op Pieter Pietersz Ouwes 7 cop	
- v. Wijgert Cornelisz Backer 7 cop ¾	
- v. Jan Rijcksz Lustigh 4 cop	
- Situatie: 5 Spt 7 cop	
1710-27: op Jan Jansz Doorn 1 Spt 4 cop	• overgedragen op meerderjarig geworden (stief)zoon van 2 ^e vrouw
- Situatie: 4 Spt 3 cop	
1712-27: v. Hendrick Ebben 1 Spt 1 cop 3/8	
- Situatie: 5 Spt 4 cop 3/8	
1716-32: v. Jacob Hendricksz Snijder 3 cop	
- Situatie: 5 Spt 7 cop 3/8	
1717-25: op Hendrick Matteijsen v.d. Waert 3 cop	
t/m 1720-25: Situatie: 5 Spt 4 cop 3/8	
- Overgang van Romeinse naar Arabische Cijfernotatie	
1721-25: Situatie: 6 Spt 0 cop ½	
1723-25: uijt boedel v. Lambert Killewigh 1 Spt 2 cop	
- Situatie: 7 Spt 2 cop ½	
- op Arent Thiedeman 3 cop	
- Situatie: 6 Spt 7 kop ½	
1729-25: op Tijmen Gijsbertsz 3 Spt 3 cop ¾	• Gelijke verdeling grond over de 2 overlevende eigen kinderen
- op Hendrick Gijsbertsz 3 Spt 3 cop ¾	

Bevolkingsreconstructies Huizen, Blaricum en Huizen

Op de in bovenstaande tabel getoonde wijze zijn achtereenvolgens van Huizen, Blaricum en Laren alle Tiende-transacties per persoon volledig uitgewerkt en, samen met veel andere persoonsgegevens, opgenomen in a) een grote Microsoft Access-database én in b) een genealogische database (REUNION).

Ad. a. De Acces-database is door *Philip van Diemen* op briljante wijze overgezet naar een zeer gebruiksvriendelijke web-variant die NGV-leden kunnen raadplegen op de NGV-website:

[Link3](#)

Ad. b. De genealogische database van Huizen, Blaricum en Laren is opgezet in de vorm van een 'Bevolkingsreconstructie'. Via GensDataPro is deze database overgezet naar een webversie en te raadplegen op mijn website: [Link4](#).

Gaderboeken der Koptiende van Gooijland gedigitaliseerd

Op mijn verlanglijstje stond nog het opzetten van een bevolkingsreconstructie van Hilversum met de Koptienden als belangrijkste informatiebron. Wat mij echter weerhield was het reizen naar en de eindeloze fotografeersessies in het NHA.

Deze fysieke bezwaren vervielen met de introductie door het NHA van een geweldige nieuwe service: 'scannen op verzoek'. Mijn allereerste verzoek daartoe dateert van 2019.

Sindsdien zijn alle Gaarderboeken gescand die noodzakelijk waren voor een bruikbare reconstructie van de persoonsgebonden Koptiende-transacties. Niet onvermeld mag blijven de bijdrage van *mevr. Ineke Westdorp-van Oostveen* bij het aanvragen van scans. Dit leidde tot een aanzienlijke versnelling van het hele scanproces. Inmiddels zijn 151 van de in totaal 263 Gaarderboeken gescand. Daarom ook mijn dank aan de medewerkers van het NHA voor deze enorme klus.

Het is zeer de moeite waard zelf eens te grasduinen in de gedigitaliseerde Gaarderregisters: [Links](#); de inventarisnummers met paperclip zijn gescand. De registers, die teruggaan tot 1502, kunnen een fantastische genealogische informatiebron vormen bij uw zoektocht naar Gooische voorouders, twijfels over een familierelatie wegnemen of een eventuele vastloper vlottrekken.

Maak kennis met Delpher

Sarah D'Huys (Koninklijke Bibliotheek)

Dit artikel is een korte weergave uit de Powerpoint die Sarah D'Huys heeft gebruikt op 21 september jl. bij de NGV afdeling Gooiland. Ook is de handleiding van delpher.nl gebruikt. <https://www.delpher.nl/over-delpher/wat-is-delpher/maak-kennis-met-delpher>

Waar begin je met zoeken? Misschien is er al een onderwerp waar je meer over wilt weten. Vul in de zoekbalk je zoekterm in. Kies vervolgens voor één van de collecties (boeken, kranten, tijdschriften,...) en bekijk de zoekresultaten. Krijg je erg veel treffers of wil je je zoekvraag specifieker maken? Gebruik dan de filters links van de zoekresultaten of ga naar 'Uitgebreid zoeken'. Heb je hulp nodig bij het zoeken? [Raadpleeg de handleiding van Delpher](#)

Delpher maakt de collecties van diverse wetenschappelijke instellingen, bibliotheken en erfgoedinstellingen doorzoekbaar op één platform. Wat is er zoal te vinden?

KRANTEN

18 miljoen krantenpagina's 1618 -1995

<p>N.V.B. voetbal- zoekt voor de titie TERREIN voor Zaterdag's. Br. A 2010, blad.</p>	<p>NSTELLING te n vraagt voor houd van haar e. gen. VOOR n 7 werksters. 6. Advert. bur. Singel 272.</p>	<p>ONG ECHT h. zoekt 2 à kamers met of gelegenheid van te maken am om omgev. ALDA, Suma- 14 III.</p>	<p>MI PACH zich in ver- elen met mevr. Stadionweg 28.</p>	<p>L. LIERENS & handel in oud- Prinsengracht 111.</p>	<p>Kastanjeweg 9 II. J. W. GERRITSEN, geb. 10-7-'06 te Deventer gearr. 22 Mei '44 te Groningen, 27 Mei '44 naar Arnhem en 10 Juni '44 naar Amersfoort tot Oct. '44 en vermoedelijk naar Euchenwalde of Neuengamme vervoerd. A. BOSCH, Soembawastr. 49 hs. of mevr L. GER- RITSEN—STRAALMAN, Jan Steenstr. 27, Deventer. LOUIS VOORSANGER, geb. 5-12-'35, vertrokk. Westerbork 18 Mei '43 n. Duitsland. E. Auerhaan, Pieter Aertszstr. 119 III.</p>	<p>IRMA SPIELMANN, geb. 10-4-'94 Wenen, Tsj. Slow- nation. Weggevoerd Westerborg 23-3-'43. Wie weet iets van dit transport? Spielmann, Scheldestr. 181 III, Zuid.</p>	<p>MARGOT FRANK (19 j.) en ANNA FRANK (16 j.), in Jan. op transp. vanuit Bergen-Belzen. O. Frank, Prinsengracht 263, tel. 37059.</p>	<p>Mijn man ALFRED v. GELDEREN (Oct. 1942 uit Westerb.) en kinderen DORA ROSA en FREDERIK MARTIJN (24-7-1942 uit Westerb.) Marianne v. Gelderen—Engelander, Jozef Israëlkade 126 II. FRANCISCUS JOHANNES MAAS geb. 19-10-'23, werks. bij Machinefabriek Winger en Co. Walters- dorf Kreis Zittau Saksen Duitsland. Inl. gevr. van hen, die hem na 16 Sept. 1944 hebben gezien, J. Ch. H. Maas, Kamperloelieweg 16, A'dam-N.</p>	<p>COR v. RENNSSEN, geb. 6-6-'24, wonende te Delft, laatste adres Wiesenstrasse Babelsberg-Potsdam. D. T. v. LOO, Durbanstraat 58, Den Haag. WILEM v. d. POL, 42 j. Laatste ontvangen mede- deling van collega's in Januari 1944 op fabriek Siemens & Halske, Berlijn gearresteerd en wegge-</p>	<p>Spreekuren worden kondigd.</p>	<p>2e AMBA WEST Op deze school is mach.bankw. en mev school.</p>	<p>voor het verstrekken tot opsporing en t Fiat type Balilla, 4 e binnenbekleding met merbewijs G 97278, 5080—253076. Ontvre garage Prinsengracht SCHRODER, Herengr</p>	<p>In Gemeente Ziekenh de betrekking van ADMUN Salaris f 2660 tot f 7800 p. j. tevens v HOUDING. Salaris voor kost en inw. Sc</p>	<p>CONCERTGE ZONDAG 5 MAX CROISET van LE Toegangsprijs f 2.50 Kassatoekoop en plas</p>
--	---	--	--	--	--	--	--	---	--	-----------------------------------	--	--	---	---

TIJDSCHRIFTEN

12 miljoen tijdschriftenpagina's 1800 –1970

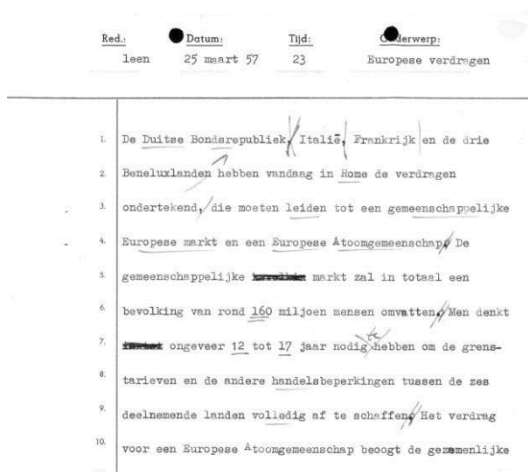
BOEKEN

900.000 boeken 1486 –2013

RADIOBULLETINS

1,5 miljoen ANP radiobulletins 1937 –1984

Onderzoek je familiegeschiedenis

Ben je geïnteresseerd in het verleden van je familie? Doe je onderzoek naar je stamboom? Door te speuren in Delpher kun je meer informatie vinden over je voorouders en de tijd waarin zij leefden. Typ je familienaam in en breng je familiegeschiedenis tot leven! [Lees hoe je onderzoek kunt doen naar je familiegeschiedenis](#)

Gebruik Delpher voor je onderzoek

Of je Delpher nu gebruikt voor je werk of je hobby, en of je nu geïnteresseerd bent in mode of het maatschappelijke debat; je ontdekt steeds iets nieuws in Delpher. Je vindt er miljoenen originele teksten uit historische, Nederlandse kranten, boeken en tijdschriften. De teksten stammen uit de 15de tot de 21ste eeuw. Al het materiaal in Delpher mag je voor eigen onderzoek vrij gebruiken, maar het is niet toegestaan om grote aantallen objecten waar (mogelijk) auteursrecht op rust te downloaden. Wij monitoren misbruik en kunnen de toegang tot Delpher blokkeren. Wil je meer weten? [Lees de gebruiksvoorwaarden](#).

Delpher en auteursrecht

Toegang op Delpher: Grotendeels wereldwijd, deels alleen op de KB te bekijken.

AD

Dit materiaal kun je alleen bekijken in de leeszaal van de Koninklijke Bibliotheek. Voor meer informatie, zie [Uitleg over toegangsbeperkingen](#)

Datum 01-09-2005

Editie Dag

Plaats van uitgave Rotterdam

[Meer details](#) ✓

Publiek domein

70 jaar na publicatiedatum

70 jaar na overlijden auteur / fotograaf

Voor meer informatie: <https://www.justitia.nl/auteursrecht>

Zoektips:

Handleiding Delpher en YouTube

Denk in de taal van toen

Niet altijd op naam zoeken

OCR fouten pareren

Samengevat:

Delpher is gedigitaliseerd;

Delpher is historisch;

Delpher is Full Text (met OCR);

Delpher is Nederlandstalig;

Delpher is vrij toegankelijk.

Zoeken in kranten en tijdschriften in België en Duitsland

[LH]

Aanvullend op het artikel over het zoeken in Nederlandse kranten, tijdschriften, etc. via Delpher (gebaseerd op het verslag van de presentatie van Sarah D'Huys op 21 september jl.),

hier een kort (niet volledig) overzicht van de belangrijkste zoekmogelijkheden in onze buurlanden. Helaas zijn die wat beperkter en soms ook omslachtiger.

België

De belangrijkste mogelijkheid om te zoeken in **kranten** is de website www.belgicapress.be. Dat kan zowel in het Nederlands, Frans als Engels. BelgicaPress geeft op dit moment toegang tot 127 Belgische kranten van wat de "grande presse" wordt genoemd uit de periode 1814-1970. Het grootste deel wordt gevormd door dagbladen. De meest dateren van de periode vanaf de Belgische revolutie en het ontstaan van de Belgische staat in 1830 tot 1950, inclusief kranten die tijdens beide wereldoorlogen verschenen onder Duitse censuur. Thans gaat het om 3,8 miljoen doorzoekbare pagina's.

Voor **tijdschriften** moet je naar www.belgicaperiodicals.be, dat momenteel toegang geeft tot 161 tijdschriften en periodieke publicaties uit een periode van drie eeuwen: van 1741 tot nu – bijna 1, 2 miljoen pagina's.

Zowel BelgicaPress als BelgicaPeriodicals worden geëxploiteerd door de Belgische Koninklijke Bibliotheek (www.kbr.be – tip: via deze website zijn ook veel boeken en internationale tijdschriften digitaal te raadplegen). Helaas zijn alleen documenten die tot en met 1918 zijn verschenen vrij toegankelijk. In het kader van wetenschappelijk onderzoek of voor illustratie bij onderwijs kun je echter ook beide gedigitaliseerde archieven volledig raadplegen. Hiervoor moet je op de startpagina een 'MyKBR-account' aanmaken.

Net zoals bij Delpher kun je de kranten en tijdschriften in full text doorzoeken. Alleen gaat dit wat lastiger. Je zoekresultaten krijg je namelijk per krant of tijdschrift. Door te kiezen voor 'Uitgebreid Zoeken' kun je de uitkomsten wat specificeren en beperken.

Uitgebreid zoeken

Tekst

Al deze woorden

Al deze woorden egen

Een van deze woorden

Deze exacte zin

Geen van deze woorden

Titer van de krant

Zoek in alle kranten

Datum of periode ⓘ

Zoek op datum Zoek op periode

Van

Jaar Maand Dag

Taal

Frans Nederlands Duits

ZOEKEN **RESET**

Net zoals in Nederland zijn er ook andere websites met (regionale) kranten. Zie daarvoor bv. de Engelstalige wikipedia-pagina: https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:List_of_online_newspaper_archives.

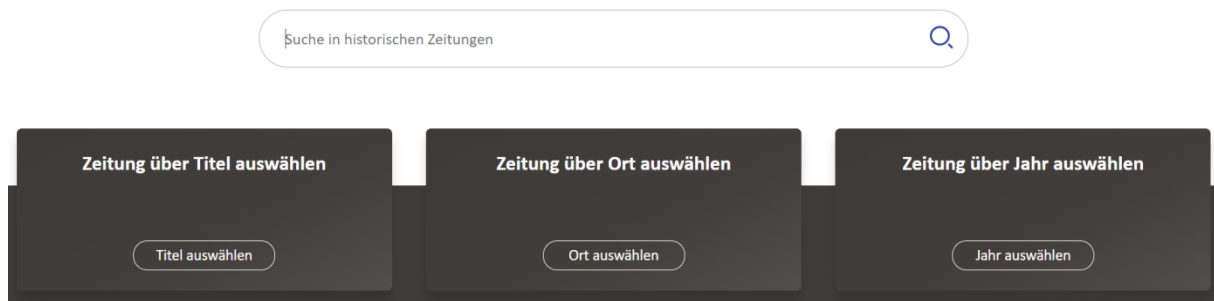
Duitsland

Voor Duitsland ligt het nog gecompliceerder (kijk hier ook op de hierboven genoemde

Wikipedia-pagina).

De voornaamste landelijke website voor kranten is echter het **Deutsches Zeitungsportal** (www.deutsche-digitale-bibliothek.de/newspaper), met kranten uit de periode 1671 tot 1952 (inclusief de Nazi-periode). Deze is eind 2021 gestart met 247 kranten en groeit nog steeds.

Hier kan zowel algemeen gezocht worden als per titel, plaats van verschijnen en jaartal.

The image shows a search interface for historical newspapers. At the top, there is a search bar with the placeholder text "Suche in historischen Zeitungen" and a magnifying glass icon. Below the search bar, there are three dark grey buttons with white text: "Zeitung über Titel auswählen", "Zeitung über Ort auswählen", and "Zeitung über Jahr auswählen". Under each of these buttons is a smaller, rounded button: "Titel auswählen", "Ort auswählen", and "Jahr auswählen".

Voor het aan Nederland grenzende Noordrijn-Westfalen, de grootste Duitse deelstaat is er sinds kort [zeitpunkt.NRW](https://zeitpunkt.nrw) beschikbaar. Op dit moment zijn daar 1311 titels te doorzoeken met meer dan 14 miljoenpagina's. Op termijn zullen deze kranten ook worden geïntegreerd in het bovengenoemde Deutsches Zeitungsportal.

Zoeken kan hier ook op naam van de krant, plaats van verschijnen en tijdsperiode.

Op <https://zeitpunkt.nrw/wiki/searchhelp> is er een uitgebreide zoekhulp te vinden (ook in het Engels).

The image shows a search interface for the 'zeitpunkt.NRW' website. The background is a collage of newspaper clippings. At the top left, the word "Suche" is visible. Below it, there are four input fields: "Titel", "Ort", "von" (with "1700" entered), and "bis" (with "2000" entered). Below these fields is a "Volltext" section with a large empty input field. At the bottom right, there is a dark button with a red arrow pointing to the right.

Nieuwe website van het Rijksarchief België

[AS]

Het Rijksarchief van België heeft een nieuwe website en dat is goed nieuws voor mensen die Belgische voorouders zoeken. Ruim 38,6 miljoen geboorte-, doop-, huwelijks-, overlijdens- en begrafenisakten evenals de tienjarige tafels voor heel België zijn te doorzoeken en bekijken.

Registratie is verplicht, maar gratis.

Het Rijksarchief telt 20 archiefbewaarplaatsen, verspreid over heel België.

Brussel: Algemeen Rijksarchief; Rijksarchief te Brussel; Algemeen Rijksarchief 2; Archief van het Koninklijk Paleis; CegeSoma – Studiecentrum Oorlog en Maatschappij; Dienst Archief Oorlogsslachtoffers.

Vlaanderen: Antwerpen; Beveren; Brugge; Gent; Hasselt; Kortrijk; Leuven;

Wallonië: Aarlen; Bergen; Doornik; Eupen; Louvain-la-Neuve; Luik; Namen;

Rijksarchief beschikt over een leeszaal die voor iedereen toegankelijk is en waar je een archief kunt raadplegen, op papier of digitaal.

Voor de openingstijden van de verschillende archieven klik [hier](#).

Elk Rijksarchief beschikt over een leeszaal die voor iedereen toegankelijk is en waar je een archief kunt raadplegen, op papier of digitaal.

Voor de openingstijden van de verschillende archieven klik [hier](#).

Hoe kun je de Archieven van het Rijksarchief online raadplegen?

- **Registreren**
 - Om toegang te krijgen tot de archieven van het Rijksarchief die online raadpleegbaar zijn, moet je je [eerst registreren](#).
 - Je vult je naam en e-mailadres in op de [registratiepagina](#), kiest een gebruikersnaam en een wachtwoord en bevestigt dit wachtwoord nogmaals. Vervolgens klik je op "Registreer".
- **Bevestiging van je registratie - activatie van je account**
 - Je krijgt na de verzending van je registratie een e-mail om de registratie te bevestigen. Open deze e-mail en klik op de link om je account te activeren.
 - Ontving je geen bevestigingsmail? Kijk dan eens bij je ongewenste e-mails (spam).
 - Zodra je account geactiveerd is, heb je onbeperkt toegang tot alle archieven die het Rijksarchief online aanbiedt!
- **Gebruikersnaam en wachtwoord**
 - **Gebruikersnaam** vergeten? [Die kan je opvragen via deze pagina](#).
 - Wil je je **wachtwoord wijzigen**? [Klik dan hier](#).
 - Let op dat je je e-mailadres correct invult. En controleer even je ongewenste e-mails (spam), zodat de bevestigingsmails niet verloren gaan.
- **Tips en achtergrondinfo**
 - Ben je op zoek naar tips en achtergrondinfo om bepaalde archiefbestanden of genealogische gegevens gemakkelijker terug te vinden in de zoekroboten? [Bekijk dit instructiefilmpje!](#)
- **Technische problemen**
 - Bij technische problemen kun je contact opnemen via [e-mail](#).

Kijk verder dan online

Momenteel is ongeveer 2% van de collecties gedigitaliseerd, wat overeenkomt met miljoenen digitale beelden. Veel archieven zijn echter nog niet online beschikbaar. Als je jouw onderzoek beperkt tot het online aanbod, verlies je grote delen van de meer dan 370 strekkende kilometer archief die het Rijksarchief bewaart uit het oog.

De toegang tot de leeszaal is gratis. Je bent altijd welkom (in de meeste leeszaal op afspraak).

Het Rijksarchief coördineert de Belgische bijdrage aan Archieven Portaal Europa (APE)

Het [Europees Archiefportaal](#) is de grootste online archiefcatalogus ter wereld en bevat meer dan 250 miljoen beschrijvingen van archiefmateriaal van honderden instellingen in Europa.

Talkshow Boeren, Burgers en Buitenlui is terug in samenwerking met de NGV

De initiatiefnemers van deze talkshow (John Boeren en Wendy Geerts) hebben de NGV benaderd om samen verder te gaan. Hiermee kan de continuïteit voor de toekomst beter worden geborgd. Het bestuur heeft hier een positief antwoord op gegeven.

De opzet van de talkshow is niet gewijzigd. Maar er zijn wel een paar dingen anders dan voorheen. Ten eerste is ervoor gekozen om niet meer met een groot panel te werken. Wendy Geerts en John Boeren blijven de talkshow presenteren, Willem Vermeulen is de vaste tafelgast. Andere voormalige panelleden zullen we uitnodigen als hun expertise past bij het onderwerp van die avond.

Zoals ook in de vorige seizoenen is het de bedoeling onze deelnemers te laten kennismaken met boeiende gasten en interessante onderwerpen.

De uitzending begint, zoals gebruikelijk, om 19.30 uur.

Vervolgens zijn we iedere tweede donderdag van de maand 'in de lucht', met uitzondering van de zomer- en vakantie maanden juli en augustus. Registreren voor de talkshows kan vanaf nu. Het gaat om een eenmalige registratie voor alle talkshows in 2023.

Maar, let wel op: wie zich in voorgaande jaren al geregistreerd had, moet dit nu opnieuw doen.

De registratielink is:

https://uso2web.zoom.us/webinar/register/WN_PY5pHOVTR9qAL-11Ntp2Dw

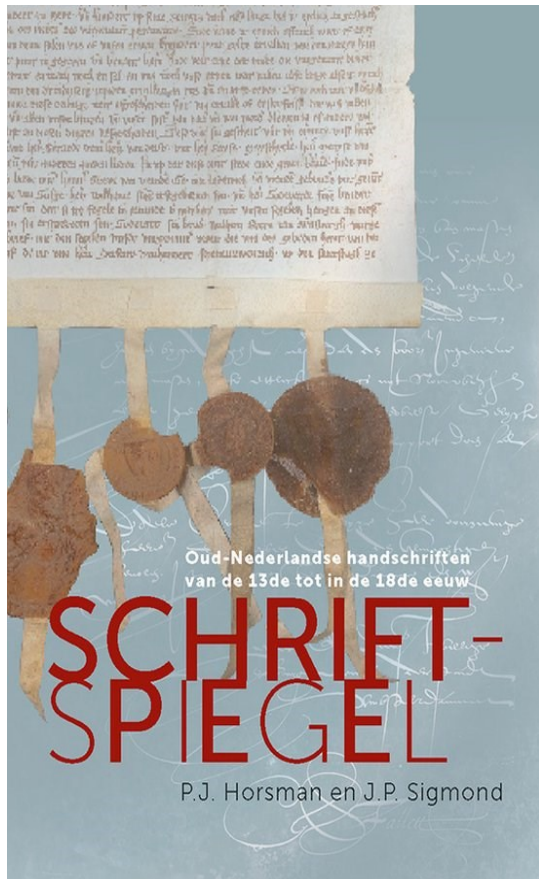
De talkshows zijn terug te zien op Youtube:

<https://www.youtube.com/@boerenburgersbuitenlui/videos>

SCHRIFTSPIEGEL

Oud-Nederlandse handschriften van de 13 tot in de 18e eeuw

P.J. Horsman en J.P. Sigmond

SCHRIFTSPIEGEL is een handboek voor iedereen die het handschrift van onze voorouders wil leren. Een boek met heel veel diverse teksten: oorkonden, notariële akten, brieven, journalen, rekeningen, gerechtelijke vonnissen, pagina's uit doop-, trouw- en begraafboeken. Alle teksten zijn voorzien van een korte verklarende inleiding, een afbeelding en een transcriptie van de tekst.

Dit boek is een heruitgave van het in 1985 verschenen boek, het bestaat uit 296 pagina's met veel afbeeldingen en is op 15 december 2021 gepubliceerd.

Inleiding:

Voor iedereen die bij zijn stamboekonderzoek probeert eeuwenoude aktes te ontcijferen is het van belang een handleiding te hebben. Er wordt iets verteld over ons schrift, boekletters, schriftletters, lettervormen, afkortingen (specifieke en niet-specifieke), getallen en datering. Daarnaast speelt de aard van een document ook een rol.

Verantwoording van de in dit boek gehanteerde transcriptieregels.

Literatuur: lijst met geraadpleegde bronnen.

Aanwijzingen voor de gebruiker: de teksten zijn in chronologische volgorde opgenomen.

Document-typen: lijst met documenttypen die in dit boek voorkomen.

Woordenlijst: verklaring van de verschillende moeilijke woorden.

De rest van het boek bestaat uit 134 documenten uit de periode van 1279 tot 1753 waarbij steeds op de linker-pagina de transcriptie staat en op de rechter-pagina de afbeelding van het document. Op deze manier kun je oefenen met het lezen van oude handschriften. Een handig hulpmiddel bij het ontcijferen daarvan.

Evenementen in 2023

- 12 april 2023: lezing over het belang van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid voor genealogisch onderzoek door Dalida v. Dessel.
- september 2023: we zoeken nog een onderwerp en een spreker.
- november 2023: we zoeken nog een onderwerp en een spreker.

Locatie: Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, 1215 JV Hilversum

Ledenaantal

Het ledenaantal bedraagt 151.

Mutaties:

- A. van den Berg – nieuw lid
 - K. van den Horn – nieuw lid
-

Colofon

Nederlandse Genealogische Vereniging. Opgericht 1 juli 1946.

Correspondentieadres: NGV, Postbus 50, 3980 CB, Bunnik

Bibliotheek en andere diensten: Kosterijland 3, 3981 AJ, Bunnik

Openingstijden: 1e en 3e donderdag en 2e zaterdag van de maand van 10:00-16:00 uur op afspraak.

Afdeling Gooiland. Opgericht 30 maart 1949.

De afdeling omvat de gemeenten met de postcodes: 1200 t/m 1279, 1400 t/m 1419 en 3630 t/m 3639.

Dit zijn de (deel)gemeenten Hilversum, Loosdrecht, Kortenhoef, 's-Graveland, Ankeveen, Laren, Blaricum, Huizen, Naarden, Bussum, Nieuwersluis, Loenen a/d Vecht, Loenersloot en Vreeland.

Alle bijeenkomsten zijn in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, Hilversum.

Voor bereikbaarheid: <https://bethlehemkerk.nl/index.php/adres>

Dit afdelingsblad wordt digitaal toegezonden aan de leden van de NGV, afdeling Gooiland en aan de leden van andere afdelingen, die een bijkomend lidmaatschap zijn aangegaan.

Het blad verschijnt viermaal per jaar.

Website afdeling Gooiland: <https://www.ngv-afdelingen.nl/goi/>

NGV-website: <https://www.ngv.nl/>

Deze afdeling is ook actief op Facebook als 'NGV Afdeling Gooiland'.

Bestuur:

Voorzitter: Louis Heinsman, Van der Zaenlaan 49, 1215 SJ, Hilversum, 035-6233785,

email: voorzitter-goi@ngv.nl

Secretaris/Penningmeester: Maarten van Mourik, Neuweg 453, 1215JC, Hilversum, 035-6219269

email: secretaris-goi@ngv.nl

Redactie Afdelingsblad: Anne Schley-de Bruin, Zuidereinde 197, 1243 KW 's-Graveland

email: redactie-goi@ngv.nl

Webredactie: Anne Schley-de Bruin, email: webredacteur-goi@ngv.nl

Artikelen waarbij de auteur niet vermeld is, zijn door de redactie geschreven.

Kopij: mocht u kopij willen aanleveren, dan is dat zeer welkom. Artikelen het liefst als platte tekst, dus zonder opmaak. Foto's en dergelijke separaat meesturen als jpg-bestand. Graag mailen naar: redactie-goi@ngv.nl